

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 Van wie kwam het idee om een standbeeld te plaatsen?
A Donald Woods
B Gordon Brown
C Graca Machel
- 1p 2 Wat moet het standbeeld volgens Mandela uitbeelden?
A strijd tegen armoede
B strijd tegen milieuvervuiling
C strijd tegen onderdrukking
D strijd tegen oorlog

Londra'ya Mandela heykeli

Eski Güney Afrika Cumhurbaşkanı ve ırkçılık karşıtı lider Nelson Mandela'nın Londra merkezine dikilen heykelinin üzerindeki örtü dün kaldırıldı. İngiltere Başbakanı Gordon Brown, "Mandela neslimizin en cesur ve en büyük lideri." dedi. İngiltere Parlamentosu binası yakınında bir meydana dikilen heykelin açılışına eşi Graca Machel ile birlikte 89 yaşındaki Mandela da katıldı. Yine açılış töreninde bulunan Brown, Mandela hakkında "Bizim neslimizin en büyük ve en cesur lideri." dedi. Heykel dikilmesi fikri, şimdi hayatta olmayan Güney Afrika'daki ırkçılık karşıtı eylemci Donald Woods'a aitti. Mandela, "Bu heykel birinin heykeli olsa da, zulme karşı direnen herkesi, özellikle de benim ülkemdekileri temsil etmeli." dedi.

Tekst 2

- 1p 3 In İzmir geldt een heel goedkoop tarief voor weinig waterverbruik en een heel duur tarief voor veel waterverbruik.
→ Waardoor wordt dit grote verschil veroorzaakt?
Schrijf het antwoord in het Turks op in je uitwerkbijlage.

En pahalı su hangi şehrimizde?

GÜNÜN HABERİ

Anadolu Ajansı'nın 5 büyük kentte yaptığı araştırmaya göre, 10 metreküpe kadar kullanımlarda en az parayı 10 YTL ile İzmirliiler ödüyor.

Esas uçurum 20 metreküpte başlıyor. İzmir 61,80 YTL ile başı çekiyor. En az ödemeyi 31 YTL ile Adanalılar ve 32,40 YTL ile İstanbullular yapıyor. Bir başka ifadeyle 20 metreküp su tüketen İzmirli, Adanalıların ve İstanbulluların iki katını ödemek zorunda kalıyor.

Sarfiyat 30 metreküpe yükselince İzmirliilerin faturası da iyice kabarıyor ve 155 YTL oluyor. Oysa 30 metreküp su Adana'da 48 YTL, Bursa'da 88 YTL, İstanbul'da 100,40 YTL, Ankara'da da 125,20 YTL.

Aradaki fiyat farkının, atık su bedellerinden kaynaklandığı belirtiliyor.

HANGİ ŞEHİRDE, NE KADAR?			
ŞEHİR	10 metreküp	20 metreküp	30 metreküp
İstanbul	16,20 YTL	32,40 YTL	100,40 YTL
Ankara	10,50 YTL	54,80 YTL	125,20 YTL
İzmir	10,00 YTL	61,80 YTL	155,00 YTL
Bursa	15,00 YTL	56,80 YTL	88,00 YTL
Adana	15,50 YTL	31,00 YTL	48,00 YTL

Tekst 3

- 1p 4 Je wilt op dieet. Je wilt daarbij vooral fruit eten dat je een vol gevoel in de maag geeft.
→ Noem twee soorten fruit die je volgens de tekst een vol gevoel in de maag geven. Schrijf deze op in je uitwerkbijlage.

Acıktırmayan yiyecekler

Haftalık Seda dergisi, diyet yapan kişi sayısının arttığı şu günlerde "tok tutan" besinlerin bir listesini yaptı. İşte açlık hissettirmeyen yiyecekler:

Yoğurt: Yoğurt yediğinizde hem açlık hissetmeyecek, hem de fazla kalori almamış olacaksınız.

Çilek: Canınız çok fazla tatlı istediğinde küçük bir kap dolusu çilek yiyebilirsiniz. Çileklerin üzerine bir tatlı kaşığı pudra şekeri de dökerseniz, tatlı isteğinizi de bastırılmış olursunuz.

Elma: Her diyetle mutlaka ara öğün olarak tavsiye edilen elmanın, ayrıca kalorisi de az.

Sebze çorbası: Atıştırmaları zor da olsa az kalorili!

Yumurta: Çok pişmiş yumurta hem lezzetli hem de uzun süre açlık hissettirmiyor.

Yulaf ezmesi: Süt kalori bakımından tehlikeli olduğu için suyla yemeniz daha yararlı olacaktır.

Turp: C vitamini açısından zengin, PH değeri yüksek, kalorisi az ve kanser riskini azaltıcı yiyeceklerden.

Karpuz: İki dilim karpuz sadece 80 kaloridir ve günlük alınması gereken C vitamini ihtiyacının yüzde 25'ini karşılar.

Avokado: B6 vitamini içeriyor, kansere karşı da koruyucu etkiye sahip.

Tekst 4

- 1p 5 Welk bedrijf is in 2006 de meeste plaatsen gestegen op de ranglijst volgens het onderzoek?
- A Ford
B Google
C Pepsi
D Starbucks

Değerli markalar

Interbrand ve BusinessWeek'in 2006 yılında en iyi 100 global firmayı belirlemek için yaptığı araştırmada, ilk sırada, en büyük rakibi Pepsi'yi marka değeri olarak beş kat geçen Coca Cola yer aldı. Geçen yıla göre en çok aşama kaydeden firma ise son dönemin gözde şirketi Google oldu. Bundan sekiz sene önce bir garajda iki kişi tarafından kurulan ve geçen yıllar içerisinde çok önemli mesafeler alan Google, 2005'te ilk kez girdiği listede 2006 yılında 24'üncülüğe tırmandı. Google'dan sonra marka değeri en çok yükselen firmalar ise yüzde 20 artışla Starbucks ve yüzde 18 artışla eBay oldu. Marka değeri en çok düşen firmalar sıralamasında GAP başa otururken, onu Ford ve Kodak takip etti. Söz konusu firmaların markaları sırasıyla yüzde 22, yüzde 16 ve yüzde 12 değer yitirdi.

Tekst 5

- 2p 6 Welke mening hoort bij welke persoon?
Geef op je uitwerkbijlage met een kruisje aan welke mening bij welke persoon hoort.

Bu filmleri kim izliyor?

BAHAR BAKIR

Canlandırma (animasyon) sineması altın çağını yaşıyor. Animasyon filmleri, hayal dünyasını tetikleyen anlatım tekniği ve bilgisayar çağının getirdiği teknolojik olanaklar sayesinde farklı kitleleri de sinema salonlarına çekmeyi başarıyor.

Bu durumu, küçüklerden büyüklere doğru kayan izleyici kitlesi ve kısa zamanda birçok yeni filmin gösterime girerek ödül alması doğruluyor. Bu evrimi 'Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler', 'Bambi', 'Pinokyo', 'Aslan Kral', 'Fantasia', 'Kayıp Balık Nemo', 'South Park', 'Şrek', 'Buz Devri', 'Belleville'de Randevu' ve en son gösterime giren Luc Besson'un 'Arthur ile Minimoylar'ından izleyebilmek mümkün.

Bu tür filmleri Türkiye'ye getiren dağıtımçılara, seslendirme yapan sanatçılara canlandırmanın hedef kitlesinin büyükler mi küçükler mi olduğunu sorduk...

"Bu filmler her yaştaki insanı yakalıyor"

Ali Poyrazoğlu (Tiyatrocu)

"Animasyon türü filmler herkese hitap etmek için yapılır. Küçüklerin hayal güçleri sınırsız olduğundan bu tür filmlerde onlar özgürce zihinsel yolculuklara çıkarlar. Büyükler de yitirdikleri hayal gücünün peşinde oldukları için bu tip filmlerde, içlerindeki çocukla buluşmaya çalışırlar. Yani her yaşta insanı yakalar bu filmler."

"Büyükleri çekmek için mizah unsuru kullanılıyor"

Atilla Dorsay (Sinema eleştirmeni)

"Eskiden sadece çocuklara hitap ederlerdi. Ama şimdi bir bölümü yetişkinlere yönelik. Bunlar mizah düzeyi yüksek ama çocukların da sıkılmayacağı filmler."

"Üst düzey zanaat niteliği büyükleri çekiyor"

Ezel Akay (Yönetmen)

"Animasyon filmleri, hem yetişkinlere hem de çocuklara hitap ediyor. Çocuklar bu tip filmlere aileleriyle birlikte gittiğinden, yapımcılar büyükleri de cezbetmeye çalışıyor. Bunun için mükemmel bir beceriyi ön plana çıkarıyorlar. Bütçeli, üç boyutlu, en yüksek bilgisayar teknolojisinin kullanıldığı canlandırmalar öyle bir zanaat içeriyor ki bunun değerini de ancak büyükler anlıyor."

"Çocuklara ayrı, büyüklere ayrı animasyon yapılıyor"

Fatih Erkoç (Tarzan'da şarkı seslendirdi)

"Çocuklar için farklı, büyükler için farklı animasyonlar yapılıyor."

"Teknoloji ve kalite, iki kesimi buluşturuyor"

Mehmet Ali Erbil (Şrek'te seslendirme yaptı)

"Animasyon filmleri çocuklara yöneliktir. Ama teknolojisi, içeriğiyle ve kalitesiyle büyüklere hitap ettiği de oluyor."

"Yetişkinlerin animasyon kültürü yok"

Yusuf Karabol (Arthur ile Minimoylar'ın dağıtımıcısı)

"Çocuklara veya yetişkinlere yönelik animasyon diye bir ayırım yapılamaz. Ama Türkiye'de yetişkinlerin animasyon seyretme kültürü yok."

Tekst 6

- 1p 7 Je koopt je kleding bij voorkeur in een outlet zaak. De meeste daarvan bevinden zich in İstanbul en omgeving. Nu wil je weten of er ook een outlet zaak in de buurt van Aydın is.
- Is die er? Zo ja, schrijf de naam van de zaak op in je uitwerkbijlage.

Türkiye'nin outlet rehberi

Yeni sezonda her şey sana çok pahalı geliyorsa, neden mağazaların outlet'lerini denemiyorsun? İşte sana Türkiye'nin en gözde outlet mağazaları...

ADIDAS

- Evren Mahallesi, Gülbahar Caddesi, No: 55 Güneşli-İstanbul
Tel: (0 212) 657 08 03
- İstanbul Devlet Yolu İnönü Mah. 415/G Ergazi-Ankara

BEYMEN

- Büyükdere Caddesi, Çarşı Mağazaları, Smart bölümü Maslak-İstanbul
Tel: (0 212) 286 27 24
- Yenibosna Köyaltı Mevkii, Değirmenbahçe Caddesi, Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 18 30
- Eski Gölcük Yolu, Bayraktar Outlet Center, B:3 Blok, İzmit Tel: (0 262) 335 34 00

DERİMOD

- Demirhane Caddesi, No: 14 Zeytinburnu-İstanbul Tel: (0 212) 547 16
- Büyükdere Caddesi, No: 59 Kat:2 Maslak-İstanbul
- Feyzullah Mahallesi, Siteler Sokak, 25/1 Maltepe-İstanbul

LEVI'S

- E5 Karayolu üstü, Marmaracık Köyü mevkii, Çorlu Tel: (0 282) 686 25 90
- Eski Gölcük Yolu, Outlet Center, Ross, İzmit Tel: (0 262) 335 34 41
- Bostancı Kavşağı, Kartal Sokak, No: 5, İçerenköy-İstanbul Tel: (0 216) 573 02 69

MAVİ GİYİM

- Bahariye Caddesi, Harunoğlu Pasajı, No: 7/15-16 Bahariye-İstanbul
Tel: (0 216) 346 98 11
- İstasyon Caddesi, No: 37 Bakırköy-İstanbul Tel: (0 212) 572 24 17
- Yalıboyu Mevkii, Veliköy-Tekirdağ Tel: (0 282) 747 62 93
- Söke Milas Karayolu, Söke Opet Benzin İstasyonu'na 5 km, Söke-Aydın
Tel: (0 256) 521 22 32

MUDO

- Ortaklar Caddesi, Bahçeler Sokak, No: 10, Mecidiyeköy-İstanbul
Tel: (0 212) 274 29 72
- Asım Gündüz Caddesi, 29/17, Kadıköy-İstanbul Tel: (0 212) 216 337 28 76

NIKE

- Sanayi Mahallesi, Sultanselim Caddesi, No:3 4. Levent-İstanbul
Tel: (0 212) 268 69 20
- Vepa Sport Outlet, İkitelli Küçük Organize Sanayi Bölgesi, Turgut Özal Cad.
No: 108, İkitelli-İstanbul

REEBOK

- Sefa Sirmen Bulvarı Üzeri, Outlet Center Alışveriş Merkezi B-210 İzmit
Tel: (0 262) 335 35 70

VAKKO

- Akmer İş Merkezi, Sultanhamam-İstanbul Tel: (0 212) 522 89 41
- Londra Asfaltı, Çırpıcı Çayırı, Merter-İstanbul Tel: (0 212) 481 63 50
- Eski Gölcük Yolu, Outlet Center, B-101 İzmit Tel: (0 262) 335 35 61
- Plevne Bulvarı, Alsancak-İzmir Tel: (0 232) 422 13 43

Tekst 7

Battal Bey'in battal bedenleri yok satıyor

Nuran ÇAKMAKÇI

- 1 **İstanbul Kadıköy'deki mağazada satılan giysilerin en küçüğü 42 beden. Raflarda, bel çevresi 2 metre olan ürünler var. Battal ve Cemile Demir'in Kadıköy Bahariye'de açtıkları Barışcan Tekstil'de en çok satılan beden ise 96. Cemile Demir, "Genç şişmanlar da en çok göbeklerini açıkta bırakan tişört ve düşük belli pantolonu seviyor." diyor.**
- 2 Murat Tunçelli (36), 8 yaşından beri tüm kıyafetlerini özel diktiriyordu, çünkü 70 beden kıyafet satılan mağaza bulamıyordu. Ta ki, Battal Demir'in battal beden satan Kadıköy Altıyol'daki mağazası açılıncaya kadar.
- 3 Tunçelli, Barışcan Tekstil'i bir arkadaşından öğrendi. Çekine çekine kapısından içeri girdi. İlk bulduğu kıyafeti denediğinde kendini sevinçle dışarı attı. Bir mağazada satış görevlisine ilk kez "Bu bana büyük geliyor." deme zevkini yaşamıştı. Şimdi kendisine dayatılan modeli ya da rengi değil, dilediği modeli seçip alıyor. Eşofmanı, iç çamaşırı, gece kıyafetini dilediği renk ve modelde buluyor. Mağazada alışveriş yaparken, kendisinden 26 beden büyüklerle karşılaştıkça, aynaya mutlulukla bakıyor.
- 4 Sıfır beden tartışıldığı, herkesin zayıflamaktan bahsettiği bir dönemde Battal Demir ile eşi Cemile Demir, battal beden ürünler satılan mağazalarıyla şişmanları mutlu ediyor. Barışcan Tekstil'de en düşük beden 42. Bel çevresi 2 metreye ulaşan, yaklaşık 300 kiloya kadar şişmanlara bile giyecek bulmak mümkün. Mağazada bulunan soyunma kabinleri şişman müşteriler düşünülerek, küçük bir oda büyüklüğünde yapılmış. Bu kabinler de müşterileri çok mutlu ediyor.
- 5 Mağazada büyük boy mantolar ve içine giyilebilecek her türlü ürün satılıyor: gömlekler, kumaş ya da kot pantolonlar, tişörtler, polarlar, kemerler, ayakkabılar, iç çamaşırları, hatta mayo bile var. Gömleklerde en çok pamuklu ve keten ürünler satılıyor. Pantolonlarda esneme özelliği olan likralı kumaşlar tercih ediliyor. Terlemeyi önlemek amacıyla pamukluların yanı sıra, nefes alabilen sentetik kumaşlar kullanılmış. Müşterinin isteği doğrultusunda her türlü tamirat ve değişiklik, mağazada yapılıyor.
- 6 Battal ve Cemile Demir çifti 30 yıldır tekstil piyasasında. Müşterilerinin sürekli büyük beden sorması üzerine, beş yıl önce ebatları büyümeye karar vermişler. Küçük bir araştırma yaptıktan sonra, piyasada battal beden satan mağaza bulunmadığı anlaşılmış. Önce 60 bedene, sonra da 96 bedene kadar giysi satmaya başlamışlar. Giysileri mağazanın bitişiğindeki bir atölyede diktiriyorlar. Prova mankenleri ise müşterileri.
- 7 Cemile Demir, dilediği bedende giysi bulan müşterinin sevinçten kıyafetleri okşadığını anlatıyor: "Ulusça şişmanlıyoruz galiba, her geçen gün büyük beden ebadı değişiyor. Her bütçe ve kesime hitap ediyoruz: kapalı, açık, uçuk, genç ve yaşlı herkes bizden alışveriş yapıyor. Bazen o kadar mutlu oluyorlar ki, giysilerini okşuyorlar."

- 1p **8** Wat wordt er bedoeld met 'battal beden' volgens de tekst?
Schrijf het antwoord op in je uitwerkbijlage.
- 1p **9** Parçaya göre battal bedenlerin yanı sıra müşteriler başka ne için seviniyorlar? (4. paragraf)
A her müşteriye özel kıyafet diktirilmesine
B İstanbul'un her semtinde bir mağazanın bulunmasına
C kabinlerin oldukça büyük olmasına
D mağazanın hergün açık olmasına
E müşterilere kıyafet denemede yardımcı olunmasına
- 1p **10** Battal Bey ve eşi parçaya göre hangi nedenle bu işe başlamışlar? (6. paragraf)
A bu kıyafetlere kendi ihtiyaçları olmasından
B geniş kıyafetlerin moda olmasından
C işlerinin çok kötü gitmesinden
D müşterilerin büyük beden istemesinden
- 1p **11** Kıyafetler için kimler prova mankenliği yapmışlar? (6. paragraf)
A gerçek mankenler
B mağaza sahipleri
C müşteriler
D ünlü sanatçılar
- 1p **12** Parçaya göre müşteriler neden sevinçle giysilere dokunuyorlar? (7. paragraf)
A giysilerin uygun fiyata satışa sunulmasından
B giysilerin yumuşak kumaştan yapılmasından
C müşterilerin istedikleri giysileri bulabilmelerinden
D müşterilerin kumaş kalitesini ölçmek istemelerinden

Tekst 8

- 1p 13 Aşağıdakilerden hangisi Ayşe Arman'a Türkiye'yi çok **özlemediğini** yazıyor?
A Amerika'dan Sevgi
B Hollanda'dan Ahmet
C Singapur'dan Ali
- 1p 14 In welke alinea geeft Ayşe Arman háár mening over het verhaal van Sevgi?
Schrijf het nummer van de alinea op in je uitwerkbijlage.

Ayşe ARMAN

Siz hiç yurtdışında yaşayan bir Türk oldunuz mu?

- 1 "Siz hiç yurtdışında yaşadınız mı?" başlıklı yazılara gelen mail'leri okuyacaksınız. Hem de dünyanın her tarafından. Bazen güleceksiniz, bazen de "Yok artık, daha neler!" diyeceksiniz. Ama yurtdışında yaşayan Türk olmak, işte böyle bir şey.
- 2 **HOLLANDA'DAN**
33 yıl Hollanda'da yaşadım. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, insan gurbette tuhaf alışkanlıklar geliştiriyor: Mesela, arabayla yolda giderken önüne bir Türk TIR mı çıkıyor, sevindirik oluyorsun. "N'apsam da ona Türk olduğumu anlatsam?" diyorsun. "Korna mı çalmalıyım, penceremi açıp ona el mi sallamalıyım?" Ya da "Kardeş, memleket nere?" diye bağırarak istiyorsun. Hele hemşeriyen, TIR'ın plakası da doğduğun ile aitse... Gel keyfim gel. **(Ahmet)**
- 3 Yaratıcı ifade gücünüzden dolayı sizi tebrik ediyorum Ahmet Bey. Meseleyi yerli yerine oturtmuşsunuz. Plaka meselesine gelince ben hala 01 görünce heyecanlanıyorum. Türkiye'de bile. Hele bir de bu karşılaşma yurtdışında söz konusu olursa, kim tutar beni...
- 4 **SİNGAPUR'DAN**
9,5 yıldır Singapur'dayım. Eskiden Türk ürünü bulmak neredeyse imkansızdı. Şimdi, seyrek de olsa mümkün. Bulur bulmaz çok alıyorum ki, dükkan sahipleri "A ne güzel satılıyor. Bir daha getirelim." desinler diye. Sürekli gelmiyor, o yüzden bulur bulmaz alıyorum, bayat bile olsa memleket koktuğu için tüketiyorum. Yeni aldığım buzdolabının ise Türkiye'de imal edildiğini öğrenince çocuklar gibi sevindim. Neredeyse ağlayacaktım. **(Ali)**
- 5 İnsan size "Haklısınız" demesi için aklını kaçırmış olması lazım. Çünkü durum mantıklı değil. Ama yine de haklısınız! Bazı şartlarda mantık aranmıyor. Duygular öne çıkıyor. O ne lükstür, yabancı memleketlerde Türkiye gibi kokan şeyleri tüketmek. Ve ne kıymetlidir...

6 AMERİKA'DAN

Ben çok uzun yıllardan beri Amerika'da yaşayan bir Türk olarak size şunu söylemeliyim. Artık sizin sandığınız gibi yurtdışında şunu bunu özlemek gibi bir şey kalmadı. Her markete gidişimde, California'nın renk renk organik meyve ve sebzelerini görür, ülkemde neden hormonlu ve tarım ilaçlı meyveleri yemek zorunda olduğuma üzülürüm. Yürüyüşe çıkarım, kimse çarpmaz bana. Her metroya, trene, otobüse binişimde, tacize uğramamanın rahatlığı ile içinde gideceğim yere gider ve dönerim. Oturduğum apartmanda, tepeme halılar silkelendiği için, olur olmaz saatlerde, tamirat, koşuşturma ve topuklu ayakkabı sesleri gelmediği için mutluluk duyarım. Neden bunların ülkemde de olamadığına hayıflanırım. Daha pek çok şeye hayıflanırım. Bir de en çok, burada, kendi ülkemde olduğumdan neden daha çok huzurlu ve mutlu olduğuma hayıflanırım. **(Sevgi)**

7 Anlattıklarınız sadece sizin değil, pek çok insanın gerçeği. Ne var ki hala, yurtdışında yaşadığı ya da yaşamak zorunda olduğu için hayıflanıp insan sayısı, yurtdışında olduğu için mutlu ve huzurlu olduğunu söyleyenlerden çok daha fazladır. Sizi üzmem ama ben de onlardan biriyim. Azınlıktasınız Sevgi Hanım. Öpüyorum, saygılar sunuyorum.

Tekst 9

Ustalara iyi bakın, son görüşünüz olabilir

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Beyoğlu İstanbul Belediyesi işbirliğiyle düzenlenen 'Altın Eller Festivali' 5 Eylül'e kadar açık kalacak. Ustalarla tanışmak, mesleklerini nasıl icra ettiklerini görmek ve bu arada ufak tefek birşeyler satın almak isterseniz Taksim Gezi Parkı'na uğramalısınız. Bu arada el emeği göz nuru ürünlerin biraz pahalı satıldığını da hatırlatalım.

Anadolu çarşılarının en iyisi; Antep kumaşı, Kastamonu yazması, Ahlat bastonu, Kütahya çinisi, Siirt battaniyesi ve diğerleri... Ustalar, taşı tarağı toplayıp Taksim'in göbeğine, Gezi Parkı'na göçtü. Parkta hem mesleklerini icra ediyor hem de satış yapıyorlar; ancak hiçbiri müşteri bekleyen esnaflar gibi durmuyor. Maddî beklentileri olmadığından değil; elleri ve alın terleriyle ortaya koydukları ürünü hemen gözden çıkarılacak ticarî bir eşya gibi görmediklerinden. İstanbul'un dört bir yanından kopup gelmiş meraklılar yok sanki etraflarında. Kendi atölyelerinde keçe, talaş, çömlek çamuru, kendir ipi, boncuk taneleri arasında dalgın çalışırken, bir el onları Beyoğlu'ndaki barakalara taşımış sanki...

Köklü bir gelenek de beraberlerinde gelmiş. Ahilik edebine uygun şekilde, büyük bir aile sayıyorlar kendilerini. Kültür Bakanlığı'nın tespit edip kimlik kartı verdiği son ustalar, dua edip hâl hatır sormadan geçmiyorlar tezgâh başına.

Kastamonulu Cemil Kızılkaya kırmızı lahana, ceviz ve soğan kabuğundan hazırladığı boyaları, taş kalıpla kumaşa basarken, bir dükkânının bile olmadığından, baba mesleğini apartmanın önünde, toz toprak içinde yaptığından yakınıyor. Bizans, Selçuklu ve Osmanlı eliyle günümüze ulaşan Kastamonu yazmasını ondan başka yapan yok; ama 35 yıllık mücadele her an sona erebilir. "Dünyada baki değilim ki," diyor Cemil Amca, "Bütün bildiğim benimle beraber mi gitsin? Kurs açın, öğretelim diyoruz. Kimsenin sesi çıkmıyor."

Altın eller'in en sessiz ustalarından biri semerci Muzaffer Özsrı. Mesleği gereği yere oturmuş, kim bilir hangi karakaçan için hazırladığı eşek semerini mavi boncuklar ve renkli keçelerle süslüyor. Bir ressam, ileride yağlıboya çalışmak üzere fotoğrafını çekiyor. O arkasından şunları mırıldanıyor: "Zamanında kazandırdı bu baba mesleği bize. Ev alıverdi, bağ alıverdi. Çocukları okuttu ve evlendirdi. Şimdiden sonra da aç kalmayız. Bereket Allah'tan."

Bez bebeklerin sergilendiği stantlarda oturan hanım ustaların kaybolan bir mesleği canlandırdıkları değil; ama olmayan bir mesleği icat ettikleri söylenebilir. Şimdinin bez bebekleri, çocukluğumuzun saf hatıraları arasından çıkıp gelenler gibi süklüm püklüm değil üstelik; üzerlerindeki iğne oyaları, nakışlar, boncuk işlemlerle pek kıymetli görünüyorlar. Ardahan-Damal bebeklerinin ustası Fidan Atmaca'nın marifeti fark edileli epey olmuş; pek çok festivale katılmış, televizyonlarda görünmüş. Ancak hemen yan taraftaki Muğla bebekleri bu yıl ilk kez görücüye çıkıyor. Kültür Bakanlığı'na bağlı çalışan, folklor araştırmacısı Semra Akbulut Kahveci, Milas'ın Çomakdağ köyünde bir yıldan beri üretilen bebeklerin 28 kadına iş imkânı sağladığını söylüyor. Günde 10 lira yevmiyeyle çalışan kadınlar, vaktiyle ninelerinin giyindiği kostümleri bez bebeklere birebir uyguluyor.

- 1p 15 Waar in Beyoğlu-İstanbul wordt het 'Altın Eller Festivali' gehouden?
Schrijf de naam van de plaats op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 16 Ustaların festival yerindeki davranışları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi geçerlidir?
A Etraflarındaki kalabalıktan dolayı zorlanıyorlar.
B Festival yerinde kendilerini huzursuz hissediyorlar.
C İstanbul'daki modern çalışma hayatına ayak uyduruyorlar.
D Kendi dükkânlarında olduğu gibi geleneklerini sürdürüyorlar.
- 1p 17 Er worden in de tekst drie soorten handwerk uitgebreid behandeld.
→ Schrijf die drie soorten op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 18 Yazarın başlıkla vermek istediği mesaj nedir?
A el işi ustalarının işlerini bırakmak istediğini
B el işi ustalarının işlerini tam yapamadığını
C el işi ustalarının resim çektirmek istemediğini
D el işi ustalarının yok olmaya başladığını
- 1p 19 El ustaları günümüzde niçin bu meslekleri seçiyorlar?
A baba mesleğini canlandırmak için
B kendi zevklerine uygun bir iş olduğu için
C kolay bir iş olduğu için
D tutulan bir meslek olduğu için
- 1p 20 Parçaya göre altın eller deyiminde kimin eli anlatılmak isteniyor ?
A dökümcünün
B kuyumcunun
C müşterinin
D sanatçının
- 1p 21 Bu festival hangi amaçla yapılmıştır?
A dükkânsız ustalara yer vermek için
B el işi ustalarına İstanbul'u tanıtmak için
C el işi ustalarına para kazandırmak için
D yok olan meslekleri halka tanıtmak için

Tekst 10

Dünyanın bütün kadınları Mango giyene kadar erkek kıyafeti yapmayacağız

Evrin SÜMER esumer@hurriyet.com.tr

Kadın hazır giyim markası Mango'nun İspanyol markası olduğunu herkes biliyor. Peki kurucularının Türk olduğunu kaç kişi biliyor? 1968'lerde Türkiye'den çocuk yaşta aileleriyle birlikte İspanya'ya göç ederek giden İshak ve Nahum Andıç kardeşler kurdu Mango'yu. Bugün şirketin başkan yardımcısı ve genişlemeden sorumlu kişisi olan İsak Halfon'un ailesi de Türkiye'den gitme. İsak Halfon (55) geçtiğimiz hafta Mango'nun yeni 22 tanıtımı için İstanbul'daydı. Bize Mango'yu ve bu seneyi anlattı:

"Öncesinde tüm İspanya'ya toptan satış yapıyorduk. Toptan satışlarımızın yanında perakende satış için birçok markayı 23 kot dükkanlarımız vardı. Daha sonra tek bir marka, bir sürü markadan iyidir dendi ve Mango kuruldu. İspanya ve İtalya modasına bir alternatif olsun istedik. İlk mağazamız Barcelona'nın Champs Elysee'sinde açıldı. Bugün hala durur. Yurtdışındaki ilk mağazamız 1992'de Portekiz'de açıldı. Önce komşu ülkelerden başlamak istedik, kontrolü kaybetmeyelim diye. Türkiye'ye 1997'de geldik. Burada köklerimiz olduğu için Türk 24 çok iyi tanıyoruz. Hepimizin burada akrabaları var. Ben iki ayda bir gelip gidiyorum mesela. Büyümek için her türlü kaynak zaten elimizin altında. Türkiye'deki imalatımızı da artırdık. Seneye tüm 25 yüzde 20'si Türkiye'de olacak.

Her pazarın kendi kimliği var ama koleksiyonlarımız bütün dünyada aynı. Sadece birkaç ülke için ek koleksiyonlar üretiyoruz. Ortadoğu için uzun kollu üstler ve uzun etekler yapıyoruz mesela. Moda deyince Japon kadınların 26 ne kadar düşkün olduğu bilinen bir şey. Onlar için daha ekstrem ek koleksiyonlar hazırlıyoruz. Ve tabii her şeyi çok daha küçük yapmak durumundayız!

Henüz dünyanın bütün kadınlarını giydirmedik. Şu an sadece yüzde 10'a ulaşmış durumdayız. 27 modasında alacak bu kadar yol varken neden erkeğe ve çocuğa girelim ki? Birçok ülkede daha yeni yeni başlıyoruz. Kadın modasında iddialı, diğer alanlarda mütevaziyiz.

Biz Türk kökenli İspanyollarız. Türkiye'de doğduk, İspanya'da büyüdük. Köklerimizle gurur duyuyoruz ama şu an dünya vatandaşıyız demek daha doğru sanırım. Birçok önemli pozisyonda Türkler çalışıyor. Tahmin edilenden daha fazla hem de. Avustralya'daki mağaza açılışının başında bile 28 bir ekip var. İstedikimizde aramızda Türkçe konuşuyoruz. Ama tasarım ekibimizde henüz bir Türk yok. Sadece benim ekibimde 16 farklı dil konuşuluyor. Tasarımcılarımız da birçok ülkeden. Yeni bir 29 aradığımızda, büyük moda eğitim okullarının mezunlarını tercih ediyoruz."

Mango, İstanbul'da üç yeni mağaza açacak. Bunların biri de Beyoğlu'nda. Mango'nun halihazırda 92 ülkede 924 mağazası var.

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

1p **22**

- A kitap
- B sezon
- C site
- D yönetim

1p **23**

- A çizen
- B deneyen
- C kullanan
- D satan

1p **24**

- A çarşısını
- B dükkanını
- C pazarını

1p **25**

- A imalatın
- B kumaşların
- C müşterilerin
- D satışın

1p **26**

- A bakımlarına
- B boğazına
- C moda
- D saçlarına
- E sanata

1p **27**

- A bebek
- B çocuk
- C erkek
- D kadın

1p **28**

- A Avustralyalı
- B İspanyol
- C Türk

1p **29**

- A piyasa
- B renk
- C verimlilik
- D yetenek

Tekst 11

"Misafirliğe gelen" küçük çizer

İLKE GÜRSOY

- 1 Cem Dinlenmiş 1985 yılında İstanbul'un Kadıköy semtinde, civarın en bilinen sağlık kurumlarından Şifa Hastanesi'nde doğmuş. Bu kadar detaylı söylüyorum çünkü söyleyişi hastane binasının hemen karşısındaki Khalkedon adlı kafede yapıyoruz. Bilmeyenler için; Khalkedon, Kadıköy semtinin eski çağlardaki adıdır.
- 2 Karşımda sempatik, sık gülen, biraz hızlı konuşan, ince bir genç adam var. Heyecanlı görünüyor. O da resim yapmaya çok küçükken başlamış. İlkokuldan itibaren her zaman 'iyi çizen adam' olarak bilindiğini, ders kitaplarının kenarına hep resimler yaptığını, lise yıllığında da bu merakından bahsedildiğini anlatıyor.
- 3 Buraya kadar pek çok karikatüristin hikayesinden pek farklı değil. Ama onun hikayesini merak etmemizi sağlayan, 20'sini yeni bitirmişken (çizerler içinde en genci olduğunu öğrendik) Penguen'in orta sayfasına kurulmuş olması. Selçuk Erdem ve Erdil Yaşaroğlu gibi ünlülerin çizdiği dergiye ilk adımı atarken Cem'in aklında karikatür yokmuş.
- 4 "Çizgi roman ya da illüstrasyon yapmak istiyordum. Arada birileri gaza getirirdi, Penguen'e giderdik. O dönemde Yumurtalar (Penguen'in amatör çizerlere ayırdığı sayfanın adı) ile Emrah Ablak ilgileniyordu. Bir gün karikatürlerimi Selçuk Erdem görmüş. Aradı, beni çağırdı."
- 5 Dinlenmiş'e 'yol göstericiliği' yapan Erdil Yaşaroğlu "Anlatımında bir sıcaklık var ki, bu az bulunur bir şeydir. O nedenle Cem'in çizgilerini ilk gördüğümde çok mutlu oldum" diyor. Peki nasıl bir öğrenci? Yaşaroğlu şöyle diyor: "Çok hızlı öğreniyor. Laf dinler gibi görünüyor ama biraz başına buyruk. O da bir karikatürist özelliği."
- 6 Dergide kendisine pek karışmadıklarını, son kararı çoğu zaman kendisinin verdiğini söylüyor. Derginin çizerlerinden, aynı zamanda editörü Bahadır Baruter de onaylıyor: "O zekada bir adama karışmıyoruz, ona güveniyoruz." Dergideki karikatürler kolay çıkmıyormuş. Her karikatürü iki-üç saatte tamamladığını, dolayısıyla bir gece oturup sabahlamanın bile yetmediğini anlatıyor. Çizmek neyse de, asıl iş

fikir bulabilmek. Yaygın kanının aksine, pat diye ilham gelmezmiş. Oturup bir-iki günü buna ayırmak gerekiyormuş. Bazen onun bile yetmediğini söyleyip sonra şunları ilave etti: "Dergiye gidip kapıyı çaldığımda genelde Bahadır Baruter açıyor. Şeker isteyen çocuklar gibi, sen geç yerine oyna tarzı bir şey oluyor. Hoşuma gidiyor."

7 Küçük çizer; Beatles, Tom Waits dinlemekten hoşlanıyor. Sinemada en çok çizgi roman uyarlamaları ve animasyonları izliyor. 'Star Wars' seviyor.

- 1p **30** Waar staat 'Khalkedon' voor?
A de oude naam van een café
B de oude naam van een school
C de oude naam van een wijk
D de oude naam van een ziekenhuis
- 1p **31** Wat voor soort artikel is de tekst?
A een interview
B een levensbeschrijving
C een nieuwsbericht
D een onderzoek
- 1p **32** Wat vindt de schrijfster van het artikel zo bijzonder aan Cem Dinlenmiş?
A Dat hij op zo'n jonge leeftijd als karikaturist succes heeft.
B Dat hij voorpaginanieuws geworden is.
C Dat hij op jonge leeftijd zijn eigen tijdschrift uitbrengt.
- 1p **33** Van wie is de uitspraak:
"Laf dinler gibi görünüyor ama biraz başına buyruk"?
A Bahadır Baruter
B Erdil Yaşaroğlu
C Selçuk Erdem
- 1p **34** Hoe wordt Cem Dinlenmiş door zijn collega's gezien?
A als zeer betrouwbaar
B als een beetje onnozel
C als een beginneling
D als zeer intelligent
- 1p **35** Schrijf in je uitwerkbijlage het nummer op van de alinea waaruit blijkt of het werk Cem Dinlenmiş makkelijk of moeilijk afaat.
- 1p **36** Waar slaat het grapje "sen geç yerine oyna" op?
A dat hij een wonderkind (natuurtalent) is.
B dat hij wel altijd kind zal blijven.
C dat hij een beetje naïef is.

Tekst 12

Ünlü İngiliz gazetesinden İstanbul Modern'e övgü

1 İngiliz Financial Times gazetesi, "İstanbul Modern" hakkında yayımladığı bir makalede müzeye övgüler yağdırdı. Sarah Woodward'un kaleme aldığı "Bugünün Türkiye'sinin Estetik Zaferi" başlıklı yazıda, sanat müzesinin İstanbul'un nasıl geliştiğini ortaya koyduğu vurgulandı. Ayrıca tarihi eserlerden tatmin olan turistler için yeni fırsatlar yaratıldığı belirtildi.

2 İstanbul Modern'in Başkanı Oya Eczacıbaşı'nın çağdaş bir müze kurmak için on yedi yıl önce harekete geçtiği belirtilen yazıda, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın AB ile müzakereler başlamadan birkaç gün önce müzeyi açtığına dikkat çekildi.

3 Gazeteci ile konuşan İstanbul Modern'in görevlisi Roza Martinez, Boğaz'da 8 bin metrekarelik alan üzerine kurulu yeni müzenin yer olarak benzerlerinden üstün olduğunu belirtiyor. Martinez, "İstanbul Modern, örneğin Tate Modern'den daha iyi manzaraya sahip." diyor. Martinez, İstanbul'a gelen turistlerin tarihi Topkapı Sarayı'nı gördükten sonra, İstanbul Modern'e uğradıklarında, ferahlatıcı bir değişiklik yaşayacaklarını vurguluyor. "Eski ile yeninin karışımını bu göz kamaştırıcı kentten başka hiçbir yerde bulamazlar." diyor Martinez.

4 İstanbul Modern'in bu yıl eylül ayında açacağı ve şimdiden konuşulacak sergi diye bahsedilen "Venedik-İstanbul Sergisi" ile Avrupa'ya damgasını vuracağını belirten Martinez, böylece Venedik Bienali'nin bir kesiminin 110 yıllık tarihinde ilk kez İtalya sınırları dışına taşacağını sözlerine ekledi.

5 Gazetenin sorularını yanıtlayan İstanbul Modern'in Başkanı Oya Eczacıbaşı, İstanbul'da çağdaş bir müze kurmak için on yedi yıl süreyle "Eczacıbaşı Vakfı" ile sıkı bir biçimde çalıştıklarını söyledi.

6 Belge fotoğrafının en önemli temsilcilerinden Avusturyalı Othmar Pferschy'nin (1898-1984) 170 fotoğrafından oluşan sergi, İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi'nde açıldı. 14 Mayıs 2006 tarihine kadar açık kalacak sergide yer alan fotoğraflar, Pferschy'nin kızı Astrid von Schell'in geçen yıl İstanbul Modern'in Fotoğraf Arşivi'ne bağışladığı orijinal negatiflerinden basıldı. "Cumhuriyetin Işığında: Othmar Pferschy Fotoğrafları" sergisinin tanıtımına Fortis Bankası Başkanı Tayfun Bayazıt, İstanbul Modern Başkanı Oya Eczacıbaşı ve Hürriyet Gazetesi Yayın Danışmanı Doğan Hızlan ile birçok davetli katıldı.

- 1p **37** Wat is de titel van het artikel van de Engelse journaliste Sarah Woodward?
A Bugünün Türkiyesi'nin Estetik Zaferi
B Eczacıbaşı Vakfı
C Tate Modern
- 1p **38** Er wordt een oud gebouw en een nieuw gebouw met elkaar vergeleken (alinea 3).
→ Schrijf de naam van het oude gebouw op in je uitwerkbijlage.
- 1p **39** Wat is de naam van de tentoonstelling die bedoeld wordt met 'konuşulacak sergi'?
A Cumhuriyetin Işığında: Othmar Pferschy Fotoğrafları
B İstanbul Modern
C Venedik-İstanbul Sergisi
- 1p **40** Wie is de voorzitter van 'İstanbul Modern'?
A Doğan Hızlan
B Oya Eczacıbaşı
C Roza Martinez
D Tayfun Bayazıt
- 1p **41** Schrijf in je uitwerkbijlage op hoeveel jaar men erover gedaan heeft om 'İstanbul Modern' te realiseren.

Tekst 13

Grup Duman Alaçatı'da

'Eski Köprü'nün Altında', 'Bebek', 'İstanbul' ve 'Seni Kendime Sakladım' gibi çok sayıda modern rock klasiğine sahip olan Duman, Türkiye'de alternatif müziğin yayılmasına ve sevilmesine öncülük yapıyor.

Ülkemizin tartışmasız en iyi rock gruplarından Duman, son stüdyo albümleri 'Seni Kendime Sakladım' ile büyük bir hayran kitlesine sahip olmuştu. Aşk, umutsuzluk ve hüznün gibi konuları kendilerine özgü bir teknikle sunmaları dikkat çekiyor. Grup, Sezen Aksu cover'ı 'Her Şeyi Yak' ile de büyük ses getirmişti. Duman ayrıca benzersiz sahne performanslarını içeren Türkiye'nin ilk müzik DVD'si 'Bu Akşam' ile bir ilki de gerçekleştirmiş oldu. Duman grubu geçen süre içerisinde iki yüze yakın konserde hayranlarıyla buluşurken, birçok gazete, dergi, TV, okul ve üniversite tarafından 'Yılın En İyi Grubu' seçildi.

- 1p 42 Wat is de muziekstijl van Duman?
A heavy metal
B hip hop
C pop
D rock
- 1p 43 Met welk album heeft Duman veel fans gekregen?
A Bebek
B Eski Köprü'nün Altında
C İstanbul
D Seni Kendime Sakladım
- 1p 44 In de tekst worden drie thema's genoemd waar de nummers van Duman over gaan.
→ Schrijf die op in je uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 45 Wat heeft Duman met Sezen Aksu te maken volgens de tekst?
A Duman heeft een nummer van haar gecoverd.
B Duman heeft een tv-programma met haar gemaakt.
C Ze hebben samen de eerste muziek-DVD uitgebracht.
D Ze zijn samen op tournee geweest.